

פרקס, ג'ימז ויליאם (1896-1981)

(James William Parkes). כומר פרוטסטנטי אנגלי וחלוץ בתחום יחסי נוצרים ויהודים. פ' למד באוקספורד ואחר-כך ערך מסעות מטעם תנועת הסטודנטים הנוצרים (Student Christian Movement) ושירות הסטודנטים הבין-לאומי (International Student Service). הוא יזם מחקר של האנטישמיות למען שירות הסטודנטים הבין-לאומי, ובעקבות המחקר חזר ללמוד לדוקטורט, ומאז עסק בכתיבה על יחסי נוצרים ויהודים ובעבודה מעשית בתחום זה.

כנציג שירות הסטודנטים הבין-לאומי במזרח אירופה עמד פ' על האנטישמיות הנפוצה בגרמניה, באוסטריה, בפולין ובמקומות אחרים. ממרכז פעולתו שבז'נוה החל פ' לעבוד עם קבוצות פליטים שעסקו בסיוע ליהודים להימלט מגרמניה הנאצית. הנאצים, שנודע להם על פעילותו, עשו נסיון נפל להתנקש בחייו. פ' חזר לבריטניה והמשיך לעבוד עם קבוצות פליטים. הוא גם התנגד לקבוצות מיסיון באנגליה שניסו לנצל את הקשיים שבהם היו נתונים ילדים יהודים פליטים כדי להעבירם על דתם, וניסה לאלץ את הקבוצות הללו להחזיר את הילדים היהודים לקהילה היהודית.

ספרו הראשון של פ' The Conflict of the Church and the Synagogue ('מאבק הכנסייה עם בית-הכנסת'), 1934, היה מחקר חלוצי של שורשי האנטישמיות הנוצרית. פ' כתב על האנטישמיות, יחסי נוצרים ויהודים, הציונות ותיקון התיאולוגיה הנוצרית המסורתית של ניכור היהדות והיהודים ודחייתם. כבר לפני עליית הנאצים הצביע פ' על רבות מסוגיות המפתח שעודן מרכזיות בדיאלוג בין הנוצרים ליהודים אחרי השואה. מכתביו: Antisemitism, 1963; The Jew in the Medieval Community ('היהודי בחברה בימי-הביניים'), 1938; Judaism and Christianity ('יהדות ונצרות'), 1948.